ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 11. března 2008

o státní podpoře, kterou Belgie zamýšlí poskytnout ve prospěch společnosti Volvo Cars Gent (C 35/07 (ex N 256/07))

(oznámeno pod číslem K(2008) 832)

(Pouze francouzské a nizozemské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2008/709/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

po vyzvání zúčastněných stran k podání připomínek v souladu s uvedenými články ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Zamýšlená podpora na vzdělání ve prospěch montážního automobilového závodu Volvo v Gentu (Volvo Cars Gent, dále jen „VCG“) byla Komisi oznámena dopisem ze dne 4. května 2007. Schůzka s útvary Komise se poté konala dne 31. května 2007. Po této schůzce poskytla Belgie dodatečné informace v dopise ze dne 6. července 2007.

(2) Dopisem ze dne 12. září 2007 Komise sdělila Belgii své rozhodnutí zahájit o uvedené podpoře řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).

(3) Rozhodnutí o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby podaly své připomínky. Komise neobdržela žádné připomínky.

(4) Belgie reagovala na rozhodnutí o zahájení řízení dopisem ze dne 15. října 2007. Dne 23. října 2007 měly belgické orgány, příjemce a Komise schůzku, během které byly předány Komisi dokumenty. Belgie poskytla ve svém dopise ze dne 23. listopadu 2007 doplňující údaje. Komise žádala objasnění v dopise ze dne 21. prosince 2007, na který Belgie odpověděla dopisy ze dne 8., 15. a 16. ledna 2008.

II. POPIS ZAMÝŠLENÉ PODPORY OZNÁMENÉ DNE 4. KVĚTNA 2007

(5) Příjemcem podpory je společnost VCG. Tato společnost, která je od roku 1999 součástí společnosti Ford Motor Company (dále jen „FMC“), zaměstnává 5 000 osob. Podporovaný vzdělávací program je rozvržen na období září 2006 až září 2009 a souvisí se zavedením nového výrobního programu – evropské platformy EUCD, jež v rámci společnosti Ford Motor Company představuje standard pro vozidla střední třídy (segmenty C a D trhu s automobily). Jedná se o materiálovou investici ve výši 26,3 milionu EUR. Díky této platformě bude závod schopen vyrábět nejen modely vozidel Volvo, nýbrž také modely Ford a Jaguar. Tato větší pružnost závodu přispěje k zachování činností společnosti Ford v Gentu a k zachování zaměstnanosti.

(6) V oznámení ze dne 4. května 2007 jsou uvedeny náklady na vzdělávání, které představují přibližně 37 milionů EUR. Jelikož nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání ([3]) omezuje přípustnou část personálních nákladů na školené osoby na celkovou výši ostatních přípustných nákladů, byly přípustné náklady oznámené Belgií omezeny na částku 19 milionů EUR. Jelikož Gent nepatří mezi podporované regiony, činí maximální míra podpory 50 % na obecné vzdělávání a 25 % na specifické vzdělávání. Podle oznámení ze dne 4. května 2007 zamýšlí vlámský region (Vlaams Gewest) poskytnout podporu ve výši 6 018 558,91 EUR formou podpory „ad hoc“.

(7) V oznámení ze dne 4. května 2007 je vzdělávací program rozdělen do pěti modulů, přičemž poslední dva z nich mají omezený rozsah:

([1]) Úř. věst. C 265, 7.11.2007, s. 21.
([2]) Viz poznámka pod čarou 1.
([3]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 20.

— modul 1: posílení pracovní síly (přípustné náklady ve výši 4,3 milionů EUR, z toho 3,1 milionů EUR na obecné vzdělávání ([4]) a 1,2 milionu EUR na specifické vzdělávání a podpora ve výši 1,8 milionu EUR). Cílem tohoto modulu je vybavit zaměstnance VCG dostatečnými základními technickými znalostmi. Hlavními dotčenými oblastmi jsou pneumatické systémy, robotika, programovatelná logika ovládání, elektrika a elektronika, řízení nákladů, sociální dovednosti, metody řízení, karosářství, nátěry a specifický software pro automobilový průmysl,

— modul 2: technické a technologické vzdělávání: teoretická část (přípustné náklady ve výši 1,7 milionu EUR – zcela obecné vzdělávání – a podpora ve výši 0,85 milionu EUR). Cílem tohoto modulu je prohloubit znalosti a dovednosti zaměstnanců v některých oblastech techniky a technologie týkajících se platformy. Probíranými oblastmi jsou v podstatě robotizace a výrobní roboty, programovatelná logika ovládání a techniky měření prostřednictvím kamer,

— modul 3: vzdělávání týkající se zavádění: praktická část (přípustné náklady ve výši 12,9 milionů EUR – zcela specifické vzdělávání – a podpora ve výši 3,2 milionů EUR). Cílem tohoto modulu je naučit zaměstnance jak používat teoretické znalosti ve specifickém pracovním prostředí, tak při konkrétní výrobě. Účelem je maximalizovat schopnosti, které musí zaměstnanci prokázat, aby mohli plně využívat potenciálu platformy EUCD,

— modul 4: změny, které je nutné uskutečnit v oblasti řízení a chování za účelem maximalizace vzdělávacího programu a obecně přechodu na EUCD (přípustné náklady ve výši 0,2 milionu EUR, zcela obecné vzdělávání a podpora ve výši 0,1 milionu EUR). Tento modul představuje vzdělávání v oblasti řízení,

— modul 5: vzdělávání ANDON/DAISSY (přípustné náklady ve výši 0,02 milionu EUR, zcela obecné vzdělávání a podpora ve výši 0,01 milionu EUR). Do tohoto modulu vzdělávání patří kontrola jakosti.

(8) V oznámení Belgie uvádí, že vzdělávání překračuje stávající potřeby podniku. Belgie, která byla vyzvána Komisí k objasnění tohoto bodu, upřesnila ve svém dopise ze dne 6. července 2007, že VCG bude moduly 1 a 4 vzdělávacího programu realizovat v každém případě, a to i bez podpory. Naopak moduly 2, 3 a 5 představují doplňkové vzdělávání umožněné díky podpoře. Na podporu těchto tvrzení Belgie nicméně neposkytla žádné konkrétní vysvětlení.

([4]) Nařízení (ES) č. 68/2001 rozlišuje mezi obecným vzděláváním (které poskytuje kvalifikace přenositelné do ostatních pracovních oborů nebo podniků) a specifickým vzděláváním (které poskytuje kvalifikace se zásadním vztahem k současnému postavení zaměstnance a nepřenositelné, nebo přenositelné pouze v omezeném rozsahu). Povolená míra podpory je pro obecné vzdělávání vyšší než pro vzdělávání specifické (v tomto případě činí 50 % pro obecné a 25 % pro specifické vzdělávání).

III. DŮVODY, KTERÉ VEDLY K ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

(9) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, že nutnost podpory je obecným kritériem slučitelnosti. Pokud jde o slučitelnost především ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, podpora nemá „usnadnit“ rozvoj hospodářské činnosti, jakmile by podnik činnosti, na které se podpora poskytuje, podnikl v každém případě, i při neexistenci podpory.

(10) Pokud jde o vzdělávací program VCG, motivační účinek podpory byl zpochybněn, neboť pokud se společnost rozhodla zavést platformu EUCD, musí za účelem provedení tohoto obchodního rozhodnutí nutně vynaložit výdaje na vzdělávání. V automobilovém průmyslu představuje zavedení nového výrobního programu běžný prostředek ke zvýšení pružnosti a produktivity, a tím i k zachování konkurenceschopnosti. Za účelem efektivního fungování nového programu je třeba zaškolit pracovní síly na novou techniku a přijmout nové pracovní metody. Je proto běžné, že výrobcům automobilů vznikají na základě podnětu trhu výdaje na vzdělávání spojené se zavedením nové montážní linky. Je tudíž velmi pravděpodobné, že společnost VCG by v každém případě a zejména, pokud by jí nebyla poskytnuta podpora, uskutečnila část dotyčného vzdělávacího programu. Takto by se zřejmě zachovala většina soutěžitelů v tomto odvětví. Vzhledem k tomu, že obsah modulů 2, 3 a 5 programu je přímo spojen se zaváděním nového výrobního programu a zdá se nutný k jeho provedení, zpochybnila Komise tvrzení Belgie, podle kterého by tyto moduly nebyly realizovány, pokud by nebyla poskytnuta podpora.

IV. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

(11) Od zúčastněných stran nebyly po zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení v Úředním věstníku obdrženy žádné připomínky.

V. PŘIPOMÍNKY BELGIE

(12) Po zahájení řízení Belgie značně změnila vylíčení skutkových okolností. Nyní přiznává, že velké části vzdělávacího programu by se uskutečnily tak jako tak, a to i v případě, že by nebyla poskytnuta podpora, neboť jsou potřebné pro provoz nové platformy. Nicméně se domnívá, že některé části programu nemají nic společného se zaváděním této platformy a jiné části jsou s ní ještě spojené, ale že podpora společnosti Volvo Car Gent umožní vyškolit své zaměstnance nad rámec toho, co je nutně potřebné pro zajištění jejího provozu.

(13) Belgie souhlasí, že bude podporovat pouze výdaje, u kterých je podpora nutná, a s ohledem na tuto skutečnost značně snížila přípustné náklady, které budou financovány.

(14) V následující tabulce je uvedeno srovnání mezi přípustnými výdaji uvedenými v původním oznámení a výdaji, které Belgie zamýšlí nyní podpořit.

(v milionech EUR)

	Oznámení ze dne 4. května 2007		Po zahájení řízení [1]	
	Obecné vzdělávání	Specifické vzdělávání	Obecné vzdělávání	Specifické vzdělávání
Modul 1	3,1	1,2	3,1	1,2
Modul 2	1,7		0,2	
Modul 3		12,9		6,1
Modul 4	0,2		0,1	
Modul 5	0,02		0,02	
Celkem	4,97	14,12	3,4	7,35
Výše podpory	6,02		3,54	

[1] Dopis belgických orgánů ze dne 15. ledna 2008.

(15) Pokud jde o modul 1, Belgie tvrdí, jak již uvedla v oznámení ze dne 4. května 2007, že jeho obsah není spojen se zaváděním nové výrobní platformy, a není tudíž nutný pro její využívání. Spočívá v základním vzdělávání týkajícím se obecných oblastí a směřujícím ke zvýšení kvalifikace zaměstnanců. Podle Belgie toto jasně vyplývá z obsahu kurzů. I když odbory vyžadují tento typ vzdělávání, neboť zlepšuje postavení zaměstnanců na trhu práce, řada faktorů vede k tomu, že společnost VCG by tuto část programu neuskutečnila, pokud by jí nebyla poskytnuta podpora. Za prvé byla četná školení tohoto typu organizována v minulých letech z důvodu masivního náboru zaměstnanců, ale příliv nových zaměstnanců se téměř zastavil ([5]) a velká část stávajících zaměstnanců již podobné školení absolvovala. Poté podnik zaznamenal, že vysoce kvalifikovaní zaměstnanci mají tendenci odcházet. Konkrétněji řečeno, podniky usazené v regionu Gent vyhledávají podobné kvalifikace a aktivně přijímají pracovníky VCG ([6]) a z důvodu obecného obsahu by dotčené vzdělávání zvýšilo možnost odchodu zaměstnanců, kteří vzdělávání absolvovali. Tyto základní kvalifikace jsou konečně široce dostupné na trhu práce od té doby, co v těchto oblastech rozvinuly vzdělávací programy technické školy a VDAB (vlámský úřad práce).

(16) Pokud jde o modul 2, Belgie tvrdí, jak již uvedla v oznámení ze dne 4. května 2007, že program pokrývá technické a technologické oblasti týkající se nové výrobní platformy. Belgie tvrdí, že většina plánovaných hodin školení je nutná pro provoz nové platformy a bude poskytnuta v každém případě. Nicméně část kurzů překračuje úroveň potřebnou pro provoz nové platformy EUCD ([7]). Konkrétně díky podpoře souhlasí společnost VCG s poskytnutím více hodin školení, než je potřebné a než by se odůvodnilo z ekonomického hlediska v případě, že by jí nebyla poskytnuta podpora. Belgie poskytla podrobné informace o dodatečných hodinách školení poskytnutých společností VCG díky podpoře ([8]).

(17) Pokud jde o modul 3, Belgie tvrdí, jak již uvedla v oznámení za dne 4. května 2007, že jeho obsah je plně spojen s platformou EUCD. Vzhledem k pochybnostem uvedeným v rozhodnutí o zahájení řízení Belgie uznává, že velká část plánovaných hodin školení je nutná pro provoz nové platformy a bude poskytnuta v každém případě, i když nebude poskytnuta podpora. Nicméně vysvětluje, že díky podpoře vlámských orgánů souhlasí VCG s poskytnutím podstatně většího počtu hodin školení. To znamená, že vyškolí více zaměstnanců a některé kurzy, které by z důvodu racionálního řízení nákladů byly vyhrazeny zkušeným pracovníkům, budou otevřeny i nově příchozím zaměstnancům. Za účelem školení nově přijatých zaměstnanců je nutné organizovat doplňkové kurzy a prodloužit jejich trvání a zároveň rozšířit obsah ostatních kurzů ([9]). Mimoto nově příchozí zaměstnanci ještě neprokázali svoji schopnost zpracovat tyto nové znalosti, a proto jsou šance na úspěch školení menší. Z důvodu racionálního řízení nákladů by společnost VCG toto školení vyhradila zkušenějším zaměstnancům, kteří už se podobného školení účastnili. Délka a náklady školení by tedy mohly být značně omezeny. Některé kurzy by mohly být zjednodušeny a některé zcela zrušeny.

([5]) Počet zaměstnanců VCG se v období 2002 až 2005 zvýšil z 3 999 na 5 299, než v roce 2006 poklesl na 4 929 a v roce 2007 pak na 4 800 osob.

([6]) Zaměstnanci, kteří opouštějí podnik, jsou zaměstnáváni především třemi následujícími společnostmi usazenými v regionu: Volvo Trucks, Arcelor a Eandis/Electrabel.

([7]) Potřebné vzdělání bylo stanoveno na základě obvyklé praxe VCG zjištěné při předchozích záležitostech.

([8]) Například v rámci kurzu věnovanému robotice se počítá s 16 hodinami školení na účastníka. Tento počet hodin je potřebný, neboť zaměstnancům umožní používat roboty správně a zcela bezpečně a se stejnou mírou účinnosti jako v současné době. Díky podpoře poskytnuté vlámskými orgány společnost VCG souhlasila s navýšením počtu hodin školení na 24. Toto obsáhlejší školení zvyšuje atraktivitu zaměstnanců, kteří jím prošli, na trhu práce.

([9]) Vždy, když se zavádí nová platforma, je nutné vyslat určitý počet „klíčových zaměstnanců“ do společnosti Volvo ve Švédsku, kde se podrobně seznámí s fungováním platformy za účelem následného předání znalostí ostatním zaměstnancům společnosti Volvo Cars Gent. Belgie uvádí, že podpora společnosti VCG umožní vyslat do Švédska více zaměstnanců, než by bylo nutně potřebné pro provoz platformy EUCD. Navíc podnik do Švédska vyšle také zaměstnance, kteří se ještě nezúčastnili žádného školení tohoto typu, místo aby toto školení vyhradil zaměstnancům, kteří už tuto zkušenost mají.

(18) Pokud jde o modul 4, Belgie tvrdí, jak již uvedla v oznámení ze dne 4. května 2007, že se program týká změn, které je nutno uskutečnit v oblasti řízení a chování, a že je tudíž velmi obecné povahy. Upřesňuje, že určitý počet hodin školení by společnost VCG organizovala v každém případě, i kdyby jí nebyla poskytnuta podpora, neboť toto školení dostatečnou měrou přispívá ke zvýšení pružnosti a výkonnosti zaměstnanců, a podílí se tedy značně na trvale úspěšném zavedení platformy EUCD ([10]). Naopak konkrétní výhody očekávané od zbývajících hodin jsou z hlediska odůvodnění příslušných výdajů nedostatečné, takže by se v případě, že by podpora nebyla poskytnuta, tyto hodiny neuskutečnily.

(19) Pokud jde o modul 5, Belgie vysvětluje, že se týká metod kontroly jakosti. Tyto kurzy nejsou potřebné pro provoz platformy a ostatních výrobních zařízení a budou organizovány pouze v případě poskytnutí podpory.

(20) Po těchto změnách Belgie oficiálně informovala Komisi, že pokud bude souhlasit s tím, že podpoří pouze vzdělávací činnosti, u kterých je nutná podpora, zamýšlí poskytnout místo původně oznámených 6 milionů EUR pouze 3,5 milionu EUR.

VI. **POSOUZENÍ OPATŘENÍ**

(21) Komise shledává, že Belgie v důsledku rozhodnutí o zahájení řízení podstatně změnila své oznámení. Ve svém dopise ze dne 16. ledna 2008 Belgie přesněji potvrdila, že zamýšlí poskytnout podporu na vzdělávání ve výši pouze 3 538 580,57 EUR místo 6 018 558,91 EUR uvedených v oznámení ze dne 4. května 2007. Takto snížená částka podpory vychází ze snížených přípustných nákladů, které byly popsány v dopise Belgie ze dne 15. ledna 2008. Komise se tedy v tomto rozhodnutí bude zabývat hodnocením této podpory ve výši 3 538 580,57 EUR, která vychází ze snížených přípustných nákladů.

Existence podpory

(22) V rozhodnutí o zahájení řízení došla Komise k závěru, že poskytnutí podpory společnosti VCG představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy. Belgie tento závěr nezpochybnila.

Právní základ posouzení

(23) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, že na podpory představující částku vyšší než 1 milion EUR se nevztahuje výjimka uvedená v nařízení (ES) č. 68/2001, a proto je třeba je posoudit na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Nicméně Komise se analogicky řídí stejnými hlavními zásadami, jaké vyplývají z nařízení (ES) č. 68/2001. To se promítá zejména do ověření, zda jsou dodrženy formální podmínky výjimky, které jsou zde uvedeny, ale Komise není povinna se omezit na toto jednoduché ověření.

(24) Belgie nezpochybnila výše uvedené závěry, které zůstávají použitelné, neboť podpora, i když byla snížena, překračuje 1 milion EUR.

Hodnocení slučitelnosti podpory s ohledem na tento právní základ

(25) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, že se jeví, že oznámená podpora splňuje formální podmínky uvedené v článku 4 nařízení (ES) č. 68/2001. Nebyla předložena žádná nová skutečnost, která by mohla toto původní posouzení zpochybnit. Komise uvádí, že toto posouzení je platné pro sníženou podporu, neboť tato podpora vychází z části přípustných nákladů, které byly oznámeny dne 4. května 2007 a které byly shledány způsobilými v rozhodnutí o zahájení řízení. Navíc Belgie nezměnila míru podpory, neboli 50 % pro obecné a 25 % pro specifické vzdělávání.

(26) V souladu s výše uvedeným se jediná pochybnost uvedená v rozhodnutí o zahájení řízení týkala nutnosti zamýšlené podpory, zejména těch částí vzdělávacího programu, které se ve spojitosti s novou investicí – výrobní platformou EUCD – jeví pro její provoz jako nezbytné.

(27) Komise zdůrazňuje, že Belgie přijala zásadu, podle které mohou být podporovány pouze ty vzdělávací činnosti, které by se v případě, že by podpora nebyla poskytnuta, neuskutečnily.

(28) Pro dosažení souladu s touto zásadou rozlišuje Belgie mezi činnostmi, které by společnost VCG uskutečnila v každém případě, neboť jsou nutné pro provoz nové platformy, a činnostmi, jež mají dosáhnout cíle, „který samotné tržní síly neumožňují“ ([11]), neboť přesahují rámec toho, co je nezbytné, a protože výhody, které by z nich společnost VCG měla, jsou z hlediska vyvážení vynaložených nákladů nedostatečné. Komise provedla analýzu vysvětlení Belgie shrnutých v bodech odůvodnění 15 až 19 tohoto rozhodnutí. Belgie ve stručnosti tvrdí, že důležitá část přípustných nákladů vyplývajících z modulů 1 a 3 programu by se bez poskytnutí podpory neuskutečnila. Komise souhlasí, že modul 1 není zjevně spojen s novou platformou. Není tudíž nutný pro její

([10]) Jak belgické orgány uvádějí ve svém dopise ze dne 7. července 2007.

([11]) Nařízení (ES) č. 68/2001, 11. bod odůvodnění.

provoz. Jelikož mají tyto vzdělávací činnosti spíše obecnou povahu a jelikož řada faktorů odrazuje společnost VCG od toho, aby je podnikla, Komise se domnívá, že je velmi pravděpodobné, že by se modul 1 bez poskytnutí podpory neuskutečnil. Pokud jde o modul 3, Belgie vyloučila výdaje na vzdělávání, které jsou na základě toho, co bylo shledáno v minulosti v případě podobných investic, nutné pro provoz nové platformy, a omezila přípustné výdaje na vzdělávací činnosti, které přesahují rámec toho, co je nezbytné.

(29) Komise se tudíž domnívá, že Belgie správně vymezila vzdělávací činnosti, které by se bez státní podpory neuskutečnily. Jelikož Belgie zamýšlí podpořit pouze tento typ činností a neposkytnout žádnou podporu na vzdělávání, které by společnost VCG organizovala v každém případě, dochází Komise k závěru, že v souladu s cílem uvedeným v bodě odůvodnění 10 nařízení (ES) č. 68/2001 podpora „zvyšuje rezervu kvalifikovaných pracovníků, ze které mohou těžit ostatní firmy“, a že proto v souladu s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy „usnadňuje rozvoj určitých hospodářských činností nebo určitých hospodářských oblastí“.

VII. **ZÁVĚR**

(30) S ohledem na výše uvedené dochází Komise k závěru, že podpora je slučitelná se společným trhem,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora ve výši 3 538 580,57 EUR, kterou Belgie zamýšlí poskytnout ve prospěch společnosti Volvo Cars Gent, je slučitelná se společným trhem.

Provedení podpory ve výši 3 538 580,57 EUR je tedy povoleno.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Belgickému království.

V Bruselu dne 11. března 2008.

Za Komisi

Neelie KROES

členka Komise